

Видає „Видавниче Товариство імени Б. Грінченка“.

Виходить 6 разів на місяць.

Ціна одного примірника 2 фен.

Ч. 9. (56).

Вецляр, 15. лютого, 1917. р.

Рік III.

Початок нового періоду світової війни.

Від хвилі, як Англія разом зі своїми союзниками, відкинула мирове пропозицію центральних держав, а натомість ввела такі умови, котрі означають ні менше, ні більше, як розбір двох держав Австро-Угорщини і Туреччини та зіпсування Німеччини до ролі другорядної держави. Від сеї хвилі розпочинається новий період в цій страшній війні. Період сей буде мабуть, як всі впевняють, найбільше кривавим та жорстоким. Центральні держави прийшли до переконання, що самою сухопутною війною не вдасться примусити їхніх ворогів до скорого закінчення миру. Для того, щоб прискорити справу миру, рішилися Німці ужити острійших ніж досі засобів боротьби, а коли через се війна набере характер більше жорстокий і нелюдський, то вина спадає на тих, що з так легким серцем відкинули пропозицію миру.

Тим новим засобом, що має скоротити війну, являються німецькі підводні судна. Читачі наші мали вже не раз нагоду чути про дива, які німецькі моряки доказували тими підводними суднами: кілька кораблів ворожих та нейтральних держав пішло на дно моря разом зі своїм добром! Обчислюють, що в одні місяці грудні потонуло 216 кораб-

лів, з чого 151 корабель припадає на ворожі Німеччині держави, а 65 на нейтральні. За весь час війни втрати Англії виносять понад 15% її торговельної флотії, а держав нейтральних—поверх 410 кораблів.

Хоч як великими видаються очам нашим ті втрати, в дійсності однак показують ся вони замалими, щоб могли причинити цілковитий застій в англійській торгівлі та заставити Англію мирити ся.

Для того Німці через цілий сей рік з одної сторони невтомно будували нові, чим раз то швидші та більші судна, з другої сторони радили над тим, чи не можна було командантам тих суден дати як найбільше свободи в боротьбі на морю, щоб вони не були в'язані всякими приписами, подиктованими свого часу Америкою.

І ось перед кількома днями оголосили вони перед цілим світом блокаду Англії та її союзників, заявляючи, що від тепер будуть без жадної перестороги топити кожний корабель, що зближить ся до блокадної лінії.

Що надіються ся Німці досягнути тою заостреною боротьбою підводними суднами? Надіються ся вони в першій мірі досягнути те, чого не удавало ся Англії досягнути в ці-

лості бльокадою Німеччини, себто спровадити голод на Англію. Бо, як звісно, Англія являєть ся невеликим островом, котрий мало має своїх власних продуктів, а живе по більшій часті продуктами Америки та своїх колоній. Обчислено, що Англія в мирних часах може жити власними соками не довше трьох місяців. Після самих англійських газет теперішні припаси Англії не вистарчать довше, ніж на сто днів.

Не ліпше стоїть справа з Францією та Італією, котрі мусять, щоб снасти ся від голоду, привезти з Америки чи Австралії понад 473 мільонів пудів зерна. А чи зможуть вони се зробити супротив заостреної німецької бльокади?

Не менше трудностей будуть мати тепер ті держави в доставі вугля і руди, без чого неможливим стане вироблювання муніції. Се відносить ся в першій мірі до Італії, де брак вугля давно вже даєть ся відчувати.

Всі ті моменти промовляють за тим, що коли Німеччині удасть ся перевести намірену бльокаду, то війна рішить ся в їх користь, а тоді мир недалекий.

Як велику надію в сій війні покладають центральні держави на свої підводні судна, доказом того є те, що не боять ся навіть грозьби Америки та деяких нейтральних держав. Що Америка виступила тут з протестом, а навіть грозить війною, нічого дивного: вонаж від самого початку під покришкою нейтральности привикла тягнути з Європи мільярди за свою амуніцію, аж тут несподіванно стають їй підводні судна посеред дороги. Американським фабрикантам, що на мільярди накопили за літо амуніції, грозить прямо банкруцтво, а Англії, котру Американці уважають будучою своєю союзницею, грозить погром. Звідси то такий гнів та крик. Поки що президент Вільзон вдоволив ся зірванням дипломатичних зносин з Німеччиною, відкликуючи назад американського посла; війни на разі не об'явив, ждучи поки підводні судна не затоплять якогось американського корабля. Рівночасно шле Вільзон ноти до всіх нейтральних держав з зазивом, щоб ті прилучились до його акції.

Дивним являєть ся нам Вільзон. За яких десять днів перед сим цілому світу, змученому довго тривалою війною, показував він пальмову галузку мира, аж тут

несподівано з ангела мира перекидаєть ся в божка війни та кличе ще других до воєнного походу, тих самих кличе до війни, що вчора до мирної акції запрошував. Така нестійність та змінчивість характеру американського президента могла викликати хіба сміх в других нейтральних державах, котрим не війна, але мир був би пожаданим. Тому ж то ті нейтральні держави вдоволять ся мабуть що найбільше письменим протестом супротив заострення морської війни, а також належить надіятись, що й Америка на випадок війни з Німеччиною ограничить ся до ролі Японії, значить ся, буде дальше доставлять оружє воюючим державам, о скільки, розумієть ся, на се позволять німецькі підводні судна. Великої проте зміни в воєнним положенню Америка певно не внесе, а від скріпленої німецької бльокади, що вже тепер унеможливила весь корабельний рух, може надіятись скорого, по крайній мірі в сім році, кінця війни.

Капа.

==
* *

О, не кажіть, що без користи,
Що для безплідної борби
Дали ся вам пориви чисті
Рукою щедрої судьби;
Що все, чим повно серце нині,
Життя приглушить тяжкий гніт,
Що все змарнуєть ся в пустині,
Що дачь могло б розкішний цвіт.
На що даремні сумніви?
Стопою смілою ідіть...
Ні, ви не з тих, в кого пориви
Безслідно гаснуть з ходом літ!
Високі, чисті заміри
Виховуйте в душі своїй,
І полумінь надї, віри
Нехай во вік не гасне в ній.

Переклав з російського *К. Зміна.*

Наскочив на Українця.

Це було в 1913. році, на російській Україні. Ми з товаришом в той час працювали на Юр-кім заводі. Праця наша була не із легких. Страшенна спека при вальцях день-у-день дуже змучувала робітників. Мов у пеклі, кипиш у смолянні кавані і з кожною хвилиною, як той пар, тратить ся життя. Що дня вимучений вертаєш ся з робо-

ти і, як підкошений будяк, падаєш на постіль, щоб скоріш віддихнути. Від утоми їжа на ум не йде, немає змоги в книжку заглянути, або вийти в степ дихнути свіжим повітрям та послухати спів жайворонка.

Кожний день виринала думка кинути той завод і вернутись господарювати у село. Але то тільки думка, а здійснити це бажання не так легко. За роком рік минав, а вирватись все не вдавалося, бо той „цар-голод“ не пускав вернутись у рідне село.

При праці иноді трапиться яке-небудь непорозуміння з товаришами, а то й з майстером. Останній був завзятий орловський „кацап“ і завжди надавав нам дуже гіркої редьки. За день кожного облає брудною московською лайкою, а особливо доставалося від нього Українцям. Хоч би лаяв ся вже, коли сердитий, а то й, коли веселий, то в його не сходиться з язика слово „хахол“. Як тільки побачить кого з Українців, то обов'язково зачіпить, не пропустить, щоб не облаяти „хахлом“. Защимить бувало коло серця від такої зневаги: в твоїй хаті, та з тебе й глузують, а ти мовчи та слухай, як нікчемний раб.

Але щож було робити, коли не один чоловік не міг дістати свою державну історію, щоб під її проводом вести боротьбу проти нападків „кацапів“. Так уже російський уряд постарався, щоб ніхто не знав, що він є за чоловік. Мало, дуже мало було таких, що відкрито противились назві „хахол“, і більшість земляків, не хотючи слухати кацапського глуму, геть відходили, щоб не чути.

Але одного майського дня трапився такий випадок. До 10 годин ранку було добре працювати, а далі у майстерні робилось тяжче й тяжче. В годину дня почалась страшна спека. Робітники, мов з казанів повитягані, всі поблідлі, піт мов дощ з кожного так і ллє, дихнути немає чим. Нам з товаришом як раз прийшлося робити партію, осталося кінчити 7 штук, щоб одійти від станка, але як на гріх у товариша трапився нелад на його боці. Ось біжить майстер... „Що ви, чортови хахли зєваєте! пачему не смотріте за делом?!“

Я не міг зрозуміти, що сталося з моїм товаришом, але він так розгорівся, що ніхто б його не міг удержати. Замахнув кліщами,—трісь... і майстер лежав на горячих плитах. Кров поволі розлилась навкруги його голови. Мій тов. стояв гнівно дивлячись на „кацапа“, потім усміхнувся і почав доказувати лежачому: „Ось тепер найдеш правдиву нашу назву... Годі тобі глузувати з нашого брата. Приїхав до нас у лаптях, а тепер ніс задираєш!... Минеться все,—підеш хлистати квас з житняком...“ Усміхнувся, кинув кліщі і пішов геть з заводу прямо до начальника розка-

зати про цей випадок. Начальник був добрий чоловік, виправдав товариша, але до заводу товариш не захотів вернути ся, а переїхав у село, де й почав хазяїнувати.

Майстер прийшов на роботу через два місяці після того випадку і більше вже ніколи не лаяв ся „хахлом“, бо він зрозумів, що наскочив на Українця.

Про товариша довго не забували, згадуючи, як він не дозволив глузувати не тільки з себе, а й з тих своїх земляків, що не могли взнати, хто вони є.

Дончак.

3 таборового життя.

„Січ.“ У четвер, 8 лютого, відбулися чергові товариські сходи. Принято 15 нових членів; двом одмовлено. Всіх членів є тепер 225. Прийняття членів зайняло чимало часу, бо над деякими кандидатами довелося довше зупинитися.

Одного січовика, що використав своє упривільзоване положення для відїзду на кращу робітничу команду, а тепер зложив своє бажання про виступлення з Товариства, ухвалено виключити з Т-ва й повернути його з команди до табору на те, щоб він тоді вже відїхав на роботу, як що бажає П, без тої привілеї, якою зкористався.

Поза сим відчитано і прийнято історичний начерк Січового Товариства за час від початку організації Т-ва до 1. січня біжучого року.

На відході проспівано народні гимни.

Січовик С. Кий.

Віче. 10. лютого, в 2 бараці 5-го бльоку, відбулося чергове віче. Зі слів т. Л-ого, який оповідав про світові події, слухачі довідались, що тепер майже на всіх фронтах панує спокій, але як видно з сьогочасних подій, цей спокій є перед великою бурею.

Далі т. референт докладно розповів про оповіщення Німеччиною Англії заостреної боротьби підводними човнами. Німеччина рішуче заявила, що всяке судно, чиє б воно не було, буде без попередження затоплено, як тільки наважить ся перейти боеву лінію.

Німеччина рішила всіми средствами сили примусити своїх ворогів до миру, тим більше, що Вільсон, який при виборах його в президенти обіцяв як мога старатися звести до миру воюючі держави, тепер сам бажає війни.

З початку війни держави порозуміння з Англією в голові хотіли заморить голодом осередні держави, але се їм не вдало ся, бо Німеччина з союзниками, що раз посувають ся на схід, і добувають собі збіжжя. В сей час, коли Німеччина закрила Англії вхід і вихід, грозить Англії те, чого бажала вона осереднім державам.

На таборових справах порушувались деякі дрібні питання.

Присутніх на вічу було коло 200 люда. Така невелика кількість людей пояснює ся тим, що багато т. т. не знали, де має відбувати ся віче.

Л. Л.

Театр. У неділю, 11. лютого, в салі Народного Дому заходом М.-Д. Т-ва ім. М. Лисенка була виставлена „Безталанна“—драма на 5 дій Карпенка-Карого. Хоч драма ця йшла на нашій сцені вдруге, одначе пройшла з великим успіхом. Правда дехто із артистів грав слабувато, трохи неправдиво й з натяжкою і були наніть несподіванки, але це все зглажувало ся талановитою грою головних артистів.

Головну ролю, Софії, т. Д-р виконав з великим успіхом. Він вірно змалював тин добре вихованої, морально незі сованої городським життєм дівчини, котра до заміжжя не встигла пізнати ніяких злих і недобрих боків життя. Через те вона жінкою вже так безпечно, так мило й так весело-співуче буркоче, ніби дійсно перетворилась в таку невинну голубку, якою саму себе уявляла з дитячою простотою перед своїм чоловіком. На таке молоде, цвітуче життє, на таке гарне вихованне так любо було дивиги ся з боку, так вона цілком вся впливала в твою душу й будила в ній щось хороше й ніжно-зворушливе і підіймала твоє чуттє до чогось високого й гарного, і так жалко її було, так болюче ставало на душі, коли на таку голубку налітають зі всіх боків шуляки і починають клювати її. Вона цього не примічає й ніби то не чує болі, бо в своїому життє пізнала тільки одно добре, все гарне. Манера. жести, рухи, міми-

ка, найменші відтінки їх були в спільній єдності з переливами душі; всю цілком психологію жінки передав т. Д-р уміло і правдиво, чим утримував уважність глядачів, зацікавлював їх і викликавав не лише співчуттє до трагедії Софії, а й признав т. т. за його талановиту гру.

Т. К-жа ролю Ганни, вдови, виконав теж з дуже великим успіхом. Він немов би цілком переродив ся в жіночу натуру—натуру тієї лихої, злющої Ганни, вихованої в умовах соціального упадку і пригноблення, в якій немає людського почуття. Правдиво передав т. К-жа злість, ненависть до Софії та її батька і її жадобу до лайки.

Тов. З-ко теж виконав свою ролю з успіхом, давши тин чоловіка, який не має власного напрямку в життє та не може дати собі порятунку в своїх слабих сторонах, чим користають ся лихі людці. Грав т. З-ко вільно, без натянутости; були помилки в манері, але це мало помічало ся і не псувало загального вражіння.

Тов. П-кий нехотячи грав, між тим як роль Барки, збаламученої, зіпсованої долею, лукавої і рішучої дівки йому підходила.

Тов. Б-ко спочатку держав ся в ролі ніби то дійсно слабого вже, немічного від старости салдата, а потім почав робити скоки, і в кінець зовсім вийшов із рамок своєї ролі. Над мертвим тілом Софії треба було сильніше виказати своє горе.

Тов. Б-к ролю старости, нюхача, виконав дуже добре.

Тов. Б-ну треба щиро побажати і дальшого успіху в артистичній діяльності; він уміло держав

Що бачив я в містечку Вишнівцях.

Як тільки я приїхав в повітовий город Новоград-Волинський для мобілізації, то зараз почув вістку, що підєм в містечко Вишнівці, бо Австрійці перейшли вже границю, і ми повинні поспішити їх вигнати. Получили амуніцію і пішли походом в напрямі Вишнівець. Я дуже радий був, що піду через те місто, бо я колись читав, що місто Вишнівці—це найбогачше зі всіх українських містечок. За три дні нашого походу я навіть не чув ніякої втоми. Всю дорогу думав, що от-от побачу богату будівлю славного гетьмана Байди Вишневецького. Найлучче мені подобались хатки українських селян з вишневими садочками, але часто стрічались будівлі великі, про які я питав ся селян: „Скажіть мені, будьте ласкаві, чия це будівля?“ —Поміщика!—відповідали усе.

Приїшли ми в місто Вишнівці і розмістились по дворах сільських господарів. Місто виглядало бідно, хатки—жидівські, маленькі. Тут прибігає одна жінка і кричить:

—Ідіть дивить ся на австрійського полоненого, він там находить ся у вашого начальника, його піймали козаки в садку вишнівецьким!

Не так мені хотілось бачить полоненого, як палату—і я побіг туди. Прихожу туди, дивлюсь. На переді стоїть висока вежа, котра вся була обдерта, стіни побиті. Вище на горі стоїть замок, дуже гарно збудований, тільки теж весь обдертий, стіни в декотрих місцях порозвалювані. Дивлюсь,—перед нашим начальником дівізії стоїть Австрієць і щось розказує трохи по польські, трохи по мадярські. Він був дуже зморений і очі в його позапухали, розказував, що вже не спав пять днів, сидючи в цім садку. Та я довго не дивив ся на полоненого, бо я не за цим ішов, а протиснув ся в садок дальше. Дивлюсь стоять всілякі статуї, при вході в садок лежать два великі леви, але теж ці всі статуї й леви почорніли, заросли мохом; під кожною річю підпис, та прочитати було неможливо. Кругом того парку лежали на землі заржавілі гармати, які понуро опустили свої джерела, наче б зажурились. Сумно мені стало, як дивив ся на ці руйновища.

Довго я стояв, задумавшись, немов вкопаний. Думав побачить гарний двірець гетьманський, а тут передо мною стоять одні руїни і плачуть по своїй минувшині. Прокляте російське правительство,

себе на сцені і підтримував своїм умінням загальний настрій в масових виступах, які робили гарне вражіння.

Всі останні артисти виконали свої ролі цілком задоволено.

Неможливо тільки промовчати про одну помилку. А власне—Софія рано кинула ся утікати від Гната з хати, коли він кинув ся до порогу, щоб щось ухопити. Софія, в такій роспуці, в якій вона була, не змогла угадати цілком злого замислу Гната і догадатись утікати, чим Софія поспішила: вибігла за двері тоді, коли Гнат не успів схопити ще дручка. Між тим повинно бути так: Гнат робить страшний замах на Софію, перелякує її й вона тоді тільки утікає.

Фаддей Горемиченко.

Генеральна Старшина. 12. лютого відбуло ся засідання Генер. Старшини. На початку прийнято звіти від організацій з їх діяльності за минулий тиждень та залагоджено біжучі справи.

Затим довгий час знову заняла справа реформи Генер. Старшини та Генер. Ради.

Після ширшої дискусії над випрацьованим комісією проектом тієї реформи ухвалено предкласти означений проект з поданням порядку дискусій над ним Генеральній Раді на зборах її, що мають відбути ся в четвер, 15. лютого.

воно дбає про свої двірці, котрі збудовані з самого золота, а наші українські занедбало. І тут мені пригадалось, як я був на царській службі в Новім Петергофі і в Петербурзі, то там бачив, що всі статуї і в середині двірця все позолочене. Тепер я бачу, що наше українське добро—в Московщині, в Петербурзі, а нашу славу Україну Москалі обкрадають, граблять, руйнують та золоте гніздо собі будують. Тяжко мені на душі стало.

Довго може б ще я простояв, як би не почув ся з заду мене вистріл. Я обернувся, дивлюсь—начальник дивізії сидить на кріслі й стріляє з ліворверя прямо в ті статуї—пробує, чи попаде. Як я це побачив, то мені немов хто молотком вдарив в голову й так мені прикро стало, що цей звір знущає ся над нашими славними пам'ятниками. Чуть я не крикнув:

—Кате, що ти робиш? Нащо насміхаєш ся над гетьманським добром?

Пішов я далі й хотів ще зайти в дім подивити ся. Тут начальник як крикне, мов скажений:

—Куда ти пошол, мерзавець? Ти там не должен бити!

Здрігнув я від крику й пішов назад в свою роту.

3 українського життя.

ПРОТЕСТ УКРАЇНЦІВ ПРОТИ ОПІКИ АНТАНТУ.

З'їзд галицьких Українців у Львові дня 2. лютого 1917 р. протестує проти лицемірства відповіди держав антанту на мирову ноту президента Вільсона, в котрій сі держави виступають як защитниці принципу національностей і як визвольниці народів пригноблених державами почвірного союзу, а то з огляду на се, що одна з головних держав антанту, Росія, не лиш угниває в варварський спосіб 35 мільоновий український нарід, безпощадно здавлюючи його мову і культуру та сковуючи його в пута політичної неволі, але і не менше безпощадно і в не менше варварський спосіб нищить всяке українське національне життя на хвилино занятих нею областях Східної Галичини і Буковини.

КАЛЕНДАР „БЛАГОДІЙНОГО ТОВАРИСТВА“.

Важкі утиски, серед яких опинило ся українство в Росії, кажуть нотувати всякий і не дуже то замітний сам по собі прояв українського національного життя по той бік боевої лінії. Оттак значуємо тут, що в Петрограді появил ся український „Календарь на рік звичайний 1917“, виданий „Благодійним Товариством“. Ціна календаря 85 коп., головний склад видання в петроградськім українськім Базарі.

О, коли б я мав силу, яб тебе розірвав на куски, як гадину,—подумав я собі— бо ти, грабителю, сидіти не гідний там...

Прихожу в роту, мене зараз стали товариші питати, що я бачив. Але я не одповів ні одного слова. Мені все уявляли ся перед очима всі руїни й заржавілі гармати. Всю ніч я думав, як і чому той нарід український мовчить? Чому не подивить ся, що той кат робить 200 літ, як той ненаситний цар грабує нашу бідну Україну, послідні соки й кров з нашого народу висисає, та будує собі золоті палати?..

Ні, український народе, вставай, берись за діло! Буде вже катові знущатись! Зруйнууй те золоте гніздо, що зложено в нашого добра. Вія плаває в золоті, а наш нарід—в сльозах. Настає час, пора направити ті гармати на наших гнобителів і визволить нашу неньку Україну!

А. Сименко.

До сеї вістки вважаємо незайвим подати кілька інформацій про саме „Благодійне Товариство“, яке офіційно зветь ся „Благотворительное Общество изданія общепользних и дешевих книг“. Засновано його при кінці 1898 р. Видавничу діяльність почало воно зараз в слідуючій році та до 1. січня 1914 р. видало 814.133 примірників українських книжок, що розпадають ся після змісту на такі групи: виданя про сільське господарство, виданя з медицини й гігієни, виданя про природознавство, виданя громадського й економічного змісту, виданя про минуле, особливо з історії України, та шкільні підручники й публікації з красного письменства.

За зазначений час Товариство зі своїх видань продало 443.416 книжочок, а даром роздало 81.230 примірників. В останіх роках війни число розданих примірників пішло незвичайно в гору, бо Т-во обдаровує ними скрізь по шпиталях ранених жовнірів-Українців.

Дійсні члени Товариства платять щорічно не менше трох рублів вкладки, та сих вкладок на покритє видатків особливо з огляду на роздаровування видань не стало би, тому на сю ціль ідуть ще й окремі добровільні датки. („Діло“).

„УКРАИНСКАЯ ЖИЗНЬ.“

В 1917 р. Різдвяне число „Кієв. Мисли“ містить між ин. отсю оповістку: Відкрита передплата на 1917 рік на щомісячний журнал „Украинская Жизнь“ (шестий рік виданя). Програма журналу: Провідні статі про національні питання. Огляд подій біжучого життя на Україні. Голоси преси, передовсім російської і польської, про українське питання. Критичні статі і літературні огляди; бібліографія. Українське мистецтво. Мемуари і статі по історії українського відродженя. Ріжні вістки і замітки. Відповіді редакції на питання читачів, що відносять ся до програми журналу.—У 1917 році „Украинская Жизнь“ буде виходити під тою самою редакцією і при участі тих самих співробітників. Завданя журналу достаточо визначили ся за 5 літ його істнованя, щоби треба було говорити про них ширше. Інтереси, потреби і вимоги тридцятимільонового українського громадянства—от се, чому служило, служить і невідхильно буде служити наше виданє. Умови передплати: з доставою і пересилкою на рік: в Росії—8 карб., за границю—10 карб.; на 6 міс.: в Росії—4 карб., за границею 5 карб. Для народних учителів, сільського духовенства, молодшого земського медичного персоналу, а також для шкільної молодіжи, робітників і селян допускаєть ся при безпосереднім звороті до редакції, полекша у передплаті: на рік—7 карб. з доставкою і пересилкою. Ціна окремого числа по книгарнях 1 карб.

Передплата приймаєть ся у конторі „Украинской Жизни“, Москва, Новинскій бульв. д. 103, кв. 39.

ВІДЗНАЧЕНЄ ПРАЦІ БЛ. П. Д-РА ІВ. ФРАНКА.

На святочних річних зборах Імператорської Академії Наук, що відбули ся в Петрограді 11. січня с. р. під проводом віцепрезидента академії М. А. Карпинського, предложив м. и. ак. Б. Перетц звіт про діяльність відділу російської мови й літератури, із якого виходить, що одну з премій імени О. Котляревського присуджено українській науковій праці д-ра Івана Франка п. з. „Студії над українськими народними піснями“.

МИТРОПОЛИТ ГР. А. ШЕПТИЦЬКИЙ ПОВАЖНО НЕДУЖИЙ.

„Утро Росії“ з дня 30. ст. ст. грудня, 12. н. ст. січня, доносить:

„В духовних кругах піднято питання про переведенє уніятського митрополита Андрія гр. Шептицького з Ярославля, де його недавно перевели, зі Суздальського монастиря, в один із південних городів тому, що здоровле гр. Шептицького викликає серіозні побоюваня“.

ВІЙНА.

(від 9. до 13. лютого 1917. р.)

Англійсько-французький фронт.

Від Анкри аж до Сомми боротьба артилерією. Шість разів робили наступи Англіїці над Анкрою, шість разів їх відперли Німці.

Український, галицько-волинський фронт.

На захід від Луцька вдерли ся Німці в російські окопи, захопили 2 офіцери і 40 людей до неволі. В Галичині коло Станіславова захопили у Росіян 17 людей і 3 скоростріли.

Італійсько-австрійський фронт.

В околиці Герц зробили щасливий наступ Австрійці (Буковинці) на Італійців, забрали 650 салдатів і 15 офіцерів; на другий день—370 і 42 людей. На Тирольськїм фронті узяли 2 офіцерів і 60 салдатів, а в другім місці 22 салдати і 2 скоростріли.

Впрочім тихо на всіх фронтах.

Вісти з Росії й зі світа.

ТРЕПОВ ЗНОВ ПРЕЗИДЕНТОМ МІНІСТРІВ?

Цар звернув ся знову до Трепова, чи не станув би він на чолі правительства. Та він поставив умову, чи матиме вільну руку. Він має намір покликати на ново Сазонова, або Коковцева на міністра заграничних справ. Протопонов мусить

піти у відставку, гр. Ігнатієв має повернути назад, як міністер просвіти. Так може повстати міністерство, що буде мати повне довіре думи і народу та зможе поставити край невдоволенню і кризі в нутрі Росії.

ПЕТЕРБУРСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ ПРО ВІЙНУ.

Як звісно, зібрали ся в Петербурзі представники воюючих держав по стороні почвірного porozуміння й рішили на весну розпочати велику офензиву проти Австрії в сполуці з Італією.

ЯПОНІЯ ДУМАЄ ПРО СЕБЕ.

У японських часописях виявляє ся домагання видати війну Америці, якій тепер не може помагати Англія. Між Англією та Америкою має бути тайний договір йти після сеї війни проти Японії. Англія має віддячити Сполученим Державам за поміч у теперішній війні.

НІМЦІ ЗНИЩИЛИ СВОЇ КОРАБЛІ.

Після американської преси наспіла вість з НьюЙорку, що Німці знищили своїх 91 корабель у пристанях, щоби Америка їх не захопила собі в разі війни з Німеччиною.

УСПІХ ПІДВОДНИХ НІМЕЦЬКИХ СУДЕН.

Дня 8. лютого підводні судна затопили 35 кораблів. Всіх кораблів затоплено від 1. лютого тільки, що їх містимість виносить 200,000 тонів. Ніякий корабель не виїхав з Голяндії; між Америкою і Європою звязок що раз більше розриваєть ся. Нема ніякої почти з Америки. Анї американські, анї нейтральні кораблі не мають відваги пустити ся на море до Європи.

АМЕРИКА ГОТОВИТЬ СЯ ДО ВІЙНИ.

Обчислили Американці, що їх 4¹/₂ мільона стане до військової служби проти Німеччини. Поки що замовило правительство повне зоруженне на пів мільона. Але в краю розкидають ся відозви з депешою до Вільсона: „Нашої чести не нарушено! Ми хочемо мира! Ми надієм ся, що Ви (Вільсон) зробите усе, щоби удержати мир!“

ГОЛОС СОЦІЯЛІСТІВ З ІТАЛІЇ.

Провідник соціалістів Енріко Феррі заявив представникові соціал-демократів в Данії: „Правда наближаєть ся. Небавом спізнає її й італійський народ і зрозуміє, що він був обманюваний і що треба заздальгідь заключити мир, поки Італія не впаде в іще тяжче нещастє. Війну вважають в Італії вже тепер за програму.

Се пропустила італійська печать!

СИБІРСЬКІ СКЛАДИ ВУГЛЯ ЗГОРІЛИ.

„Русское Слово“ пише з Іркутська: Склади вугля сибірської желізниці в Іркутську стоять ув огні. Нема машини до гашення, то вони горять

спокоїно; вартість їх досягає 30 мільонів рублів. Але се найважніше, що рух желізничий на сибірській желізниці мусить бути дуже обмежений, що відібеть ся на доставі амуніції на фронт.

До шановної редакції „Громадської Думки.“

Дозвольте через „Громадську Думку“ подякувати в імени Т-ва „Січ“ гурток „Надія“ (на робітничій команді) за щирі вітання й бажання щасливого розвою Січовому Товариству, а також за жертву на січовий прапор 3 м. 50 ф.

Ми горді з свідомости, що наші товариші на командах пильно слідкують за життям „Січи“ у таборі, що велика визвольна ідея, яка згуртовала коло себе свідомих наших товаришів, знаходить голосний відгомін і поза табором, що щирий клич гуртка „Надія“: „Хай живе і кріпне „Січ!“ піднімуть сотні й тисячі молодих, дужих голосів! До праці ж товариші!

За Січове Товариство

А. Курінний Отаман.

Купуйте Памяткову Книжку

КАЛЕНДАРЬ

— на 1917 р. —

СОЮЗА ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ

500 стор. друку ++ 103 ілюстрацій

ціна 1 марка.

Замовляти по адресі „Громадської Думки“:

Wetzlar. Ukrainischer Unterrichts-Ausschuss.
Lagerzeitung.

ОГОЛОШЕННЯ.

Всіх, хто звертаєть ся з якими небудь справами до табору або до редакції, просимо подавати докладну адресу,

себто треба писати: імя, призвице, батальон, особистий №, назву й номер команди.

МІСЯЧНЕ ЗВІДОМЛЕННЯ кооперативної чайні за м. січень 1917. року.

ПРИБУТКИ.

РАХУНОК КАСИ.

ВИДАТКИ.

	мар.	ф.		мар.	ф.
Решта каси на 1. січня	4080	86	Куплено краму	560	40
Одержано за крам	5404	18	Виплачено боргу	4318	36
" за банки від краму	3	25	Канцелярських приладів	43	05
Поступило паєвих	11	10	Торгових трат	8	—
" вкладів	193	92	Виплачено за часописі	5	15
" жертв	1	85	Видано за помози прислузі й робітникам	154	—
			Видано дивіденди	110	65
			Видано жертв	609	15
			Вернено вкладів	38	—
			Вернено паїв	20	70
			На канцелярські прилади	72	60
			Нагорода членам управи за грудень	75	—
			Решта на 1. лютого 1917 р.	3680	10
Білянс	9695	16	Білянс	9695	16

ПРИБУТКИ.

РАХУНОК КРАМУ.

ВИДАТКИ.

	мар.	ф.		мар.	ф.
Решта на 1. січня 1917 р.	796	46	Продано чаю 16714 літр.	315	12
Куплено в борг	5203	96	" іншого краму	5089	06
" за гроші	560	40	Витрачено краму на упр, присл. й роб.	55	80
Злишки: на чаю	26	76	За доставку краму з города	8	70
" " красі	9	32	Зіпсовано краму	20	70
Валового зиску на чаю	95	74	Решта на 1. лютого 1917 р.	1973	67
" " " красі	770	41			
Білянс	7463	05	Білянс	7463	05

ПРИБУТКИ.

РАХУНОК ЗИСКІВ І ВТРАТ

ВИДАТКИ.

	мар.	ф.		мар.	ф.
Одержано за банки від краму	3	25	Витрачено чаю на служ., робіт. і упр.	55	80
Перечислено з прибутку за м. грудень на страчення грошей за сахарину	40	—	За доставку краму	8	70
Лишки на чаю	26	76	Зіпсовано краму	20	70
" " красі	9	32	Канцелярські трати	43	05
Валового зиску на чаю	95	74	Торгових трат	17	—
" " " красі	770	41	Запомог. служащ. і робітникам	154	—
Білянс	945	48	За часописі	5	15
			Чистого зиску за січень	641	08
			Білянс	945	48

А К Т И В.

БІЛЯНС на 1-е лютого 1917. року.

П А С И В.

	мар.	ф.		мар.	ф.
У касі готівкою	3680	10	Капітали:		
Краму	1973	67	Пайовий	526	50
			Вклади	609	17
			Не рухомий	30	—
			Запасний	1108	38
			Фондовий	223	27
			Борг	1919	62
			Невиданої дивіденди	533	92
			Невиданої жертв	61	83
			Чистий зиск за січень 1917 р.	641	08
Білянс	5653	77	Білянс	5653	77

Ч Л Е Н И

	Членів	Сума паїв.	
		мар.	ф.
На 1-е січня с./р. було членів	1694	536	10
За січень вписало ся	37	11	10
" " виписало ся	34	20	76
На 1-ше лютого числить ся членів	1697	526	50

У П Р А В А.